

Omgevingswerkgroep Thorn-Wessem

van Sandra Kemps
onderwerp Verslag omgevingswerkgroep Thorn-Wessem
datum 21 oktober 2019
plaats Thorn
zaaknr. 2018-Z18554
documentnr. 2019-D98754
aanwezig 20 personen

afwezig

1. Inleiding

Sandra Kemps, omgevingsmanager dijkversterking Thorn-Wessem, heet iedereen van harte welkom bij de omgevingswerkgroep.

2. Terugkoppeling bezoek minister en regiovoorstel systeemmaatregel

Regiovoorstel

Sanne Ebben-licht het regiovoorstel toe. Het regiovoorstel is ondertekend door de gemeente Maasgouw en Waterschap Limburg en in dit document wordt voorgesteld om de huidige kering te versterken. Er staat ook dat indien de minister kiest voor het behoud van het winterbed tussen Thorn en Wessem, zij een impuls dient te geven aan het gebied; een heldere onderbouwing van de standvastheid van de Koningssteendam op de grens tussen België en Nederland; verlegging en herinrichting van de Thornerbeek en afkoppelen van de Panheelderbeek; duurzame economische structuurversterking; versterken natuur, cultuurhistorie en routenetwerk; een goede evacuatie route vanuit Wessem, Groeskamp en de Nautische Boulevard en garanties op een volledige schadevergoeding (1:1) voor de geleden schade ingeval van schade vanwege retentie

De minister neemt naar verwachting 21 november a.s. haar besluit. Het regiovoorstel is terug te vinden via de volgende link: <https://www.waterschaplimburg.nl/projectinformatie/informatie>

- Vraag: Wordt in het regiovoorstel ook aangegeven waarom jullie geen retentie adviseren?
Antwoord: Ja, we hebben aangegeven dat vanwege de impact op omgeving en ruimtelijke kwaliteit niet te kiezen voor het retentiegebied en dat te doen middels een besluit dat zekerheid biedt aan de mensen in het gebied (o.a. huidige BGR-bepalingen van het gebied af). Daarnaast hebben wij ook alle technische berekeningen en details gedeeld met het ministerie. Ook hebben wij andere mogelijke alternatieven gepresenteerd aan het ministerie die bijdragen aan de hoogwaterveiligheid van Thorn-Wessem.
- Vraag: Heeft de minister meer informatie dan alleen dit regiovoorstel, bijvoorbeeld de kosten van alternatieven?
Antwoord: Wij hebben als Waterschap Limburg een heel pakket aan informatie aangeleverd

bij het ministerie, hierin hebben wij ook de beschrijving en bijbehorende kosten van alternatieve oplossingen opgenomen.

- Vraag: Wat bedoelt u met een volledige schadevergoeding 1:1?
Antwoord: Garanties op een volledige schadevergoeding (1:1) voor de geleden schade ingeval van schade door inzet van het retentiegebied aan de mensen die in het gebied wonen.
- Vraag: Krijgen mensen buiten het retentiegebied ook schadevergoeding voor de gevolgen van kwel?
Antwoord: Mocht de minister kiezen voor een retentiegebied, dan moet er ook gekeken worden naar welke maatregelen de effecten van kwel kunnen verminderen.
- Vraag: De Thornerbeek wordt verlegd of er nu wel of geen retentiegebied komt?
Antwoord: Het verleggen van de Thornerbeek staat los van het wel/niet realiseren van het retentiegebied. De huidige ligging van de Thornerbeek zo dicht langs de dijk heeft invloed op de stabiliteit van de dijk en gaat de voorkeur uit naar het verleggen van de beek. Naast de opgave waterveiligheid heeft het waterschap namelijk ook de taak om de kwaliteit van de beken te verbeteren en een robuuster watersysteem te maken. Indien de minister kiest voor retentie, kan het verleggen van de Thornerbeek mogelijk helpen bij het verlagen van de kwelproblematiek en het leegstromen van het waterbergingsgebied.
- Vraag: Kunt u het ministerie een mailtje sturen dat het regiovoorstel namens het waterschap en de gemeente Maasgouw zijn ondertekend?
Antwoord: Dat is voor de minister echt wel duidelijk. Maar als u er echt op staat, zullen wij dit aanvullend bij haar onder de aandacht brengen.

Namens de 4G's en de agrariërs waren twee vertegenwoordigers aanwezig bij het bezoek van de minister. De 4G's geven een terugblik van hun aanwezigheid bij het bezoek en hebben het gevoel dat de kwelproblematiek goed is toegelicht bij de minister. Ook vanuit de agrariërs, die met name in het retentiegebied hun bedrijfsvoering hebben, hebben hun boodschap kunnen melden bij het gesprek met de minister. Zij waren onder de indruk van het kennisniveau van het gebied van de minister; ze had zich goed ingelezen.

21 november 2019 neemt de minister een besluit over het behoud van het waterbergend gebied tussen Thorn en Wessems. Dit besluit wordt meegenomen in het voorkeursalternatief (VKA).

- Vraag: Wanneer wordt het Milieueffectrapport (MER) opgeleverd?
Antwoord: Dit is sterk afhankelijk van de keus van de minister aangaande wel of geen behoud van het waterbergend gebied (retentiegebied). De verwachting is dit voorjaar/ begin zomer.

3. Terugkoppeling omgevingsgroep Maasboulevard eo.

Sanne licht toe dat er in 2017 en 2018 ontwerpessies met zowel de bewoners als de gemeente hebben plaatsgevonden. Sanne verteld dat er op basis van deze ontwerpessies drie mogelijke alternatieven zijn onderzocht, namelijk:

1. Kademuur;
2. Niet-permanente waterkering;
3. Ophogen Maasboulevard, tweede kade aan de Maas.

Sanne geeft aan dat de afbeeldingen in de presentatie een weergave is van mogelijke keringen. Het gaat om het principe kering, de afmetingen zijn niet bindend. De resultaten van het MER zijn in eerdere omgevingswerkgroepen al gedeeld.

Afwegingen harde keringen

Sanne neemt de zogenaamde 'praatplaat' afweging harde keringen HWBP dijkversterkingsprogramma Noordelijke Maasvallei door met de omgevingsgroep. Deze praatplaat dient als hulpmiddel om het gesprek aan te gaan over welke stappen het waterschap binnen het HWBP dijkversterkingsprogramma maakt en welke afwegingen leiden tot het bepalen van het tracé en type kering.

- Vraag: Waarom kiezen jullie eerder een demontabele wand boven een zelfsluitende wand?
Antwoord: Een zelfsluitende kering is vele malen duurder dan een demontabele wand.
- Vraag: In hoeverre heeft u alle mogelijke oplossingen afgewogen, op basis van alle informatie die u tijdens de ontwerpessies heeft opgehaald?
Antwoord: Aan de hand van de informatie die we hebben opgehaald tijdens de ontwerpessies hebben wij alle mogelijke oplossingen geanalyseerd. Op basis van deze analyse hebben wij drie typen keringen geselecteerd (kademuur, niet-permanente waterkering, ophoging Maasboulevard). In deze fase onderzoeken wij welke typen keringen toepasbaar zijn in het gebied. In de volgende fase gaan wij een gedetailleerder ontwerp maken en de voorkeurskering inpassen in het gebied.

Bewoners geven aan dat ze het verschrikkelijk vinden dat er een kademuur wordt geplaatst en dat hierdoor de binding met de Maas verslechterd. Het waterschap geeft aan dat de kademuur inderdaad het huidige zicht op de Maas verslechterd en dat hiervoor niet wordt gekozen. Door het ophogen van het maaiveld en het aanleggen van een 2^e kade aan de Maas, blijft het contact met de Maas wel gehandhaafd. Deze oplossing heeft wel invloed op het zicht naar de Maas en vanaf de Maas naar Wessem. Daarnaast geven bewoners aan dat zij offertes hebben opgevraagd voor een zelfsluitende kering en dat de kosten veel lager zijn dan dat het waterschap aangeeft. Sanne vraagt nogmaals of de 4G's deze informatie willen delen met het waterschap. De 4G's en het waterschap gaan een afspraak inplannen om de kosten die de 4G's hebben ontvangen te bespreken.

Bewoners geven aan het gevoel te hebben dat de kosten van de keringen zwaarder meetellen dan de mening van de bewoners en dat nog niet alle alternatieven op een voldoende detailniveau zijn onderzocht. Het waterschap geeft aan om een bijeenkomst in te plannen samen met een lid van het zogenaamde Q-team (onafhankelijk ruimtelijk adviesteam van erkende landschapsarchitecten) en

een landschapsarchitect en enkele direct aanwonenden om na te gaan of de alternatieven voldoende zijn uitgewerkt.

Visualisaties

Aan het eind van de presentatie worden naar aanleiding van eerdere verzoeken visualisaties getoond van de Maasboulevard. Hierbij wordt opgemerkt dat deze visualisaties een puur indicatieve betekenis hebben en niet als concreet, te kopiëren voorbeeld beschouwd dienen te worden.

- Vraag: Wij zouden graag een kopie ontvangen van deze visualisaties.
Antwoord: De visualisaties zijn opgenomen in de presentatie en die wordt net als het verslag geplaatst op de website.
- Vraag: Wij hebben hoogtemetingen laten uitvoeren en de hoogte van uw keringen op deze visualisaties klopt niet.
Antwoord: We zitten nu in de verkenningsfase en hebben nog geen inmetingen van de huidige boulevard gedaan. We zien wel dat de boulevard in hoogte varieert en dat de opgave die we hebben varieert. Concreet betekent dat aan het begin van de Maasboulevard (bij de nautische boulevard) ongeveer 1,30 m opgehoogd moet worden en bij de Polstraat nog 60 centimeter.
- Vraag: Wat is een lokstroom?
Antwoord WL: Een 'lokstroom' wordt aangelegd om vismigratie in de Thornerbeek te stimuleren.

4. Koningssteendam

Kees Dorst, integraal ontwerpleider van het waterschap, licht toe dat hij op de omgevingswerkgroep van 17 juni 2019 reeds informatie heeft gedeeld over de Koningssteendam. Hij geeft aan dat de gevolgen van falen van de Koningssteendam voor twee verschillende scenario's zijn onderzocht. In beide berekeningen is uitgegaan van een scenario dat de tuimeldijk vervalst. In scenario 1 heeft de dam een kruinhoogte van NAP+ 24 meter. In scenario 2 is het uitgangspunt dat er naast de tuimeldijk een flinke 'plak' van de dam geërodeerd is. De dam heeft in dit scenario een kruinhoogte van NAP+ 23 meter. Beide scenario's (het geheel wegslaan van de tuimeldijk) zijn niet erg waarschijnlijk, maar schetsen een worstcase situatie.

Deltares (onafhankelijk onderzoeksbureau) heeft het onderzoek naar de Koningssteendam van het waterschap getoetst. Deltares heeft terug gemeld dat het betreffende onderzoek een goede en duidelijke onderbouwing geeft maar dat het waterschap wel vrij conservatief is gaan zitten in de berekeningen.

- Vraag: Is de dijk aan de Belgische kant hoog genoeg?
Antwoord: De dijk in België is hoog genoeg.
- Vraag: Kan ik deze informatie over de Koningssteendam ook krijgen?
Antwoord: Deze wordt via de mail verstrekt.

- Vraag: Afgelopen week stond er een artikel in de krant Het Belang van Limburg over de dijk in België. De bewoner overhandigt tijdens de bijeenkomst het krantenartikel aan het waterschap.

5. Vervolg proces

Sandra neemt vanwege de tijd nog even kort het vervolgproces door. Allereerst neemt de minister op 21 november 2019 een besluit over het behoud van het waterbergend gebied (beoogd retentiegebied) tussen Thorn en Wessem. Dit besluit zullen we zo spoedig mogelijk na 21 november communiceren, dit kan een paar dagen duren. Op basis van dit besluit wordt de Nota Voorkeursalternatief (VKA) en het 1^e fase MER afgerond en ter inzage gelegd. Het streven van het waterschap is om dit voor de zomer 2020 te doen. Na het besluit van het Dagelijks Bestuur (DB) van het waterschap voor het voorkeursalternatief start de planuitwerkingsfase.

Vragen en of opmerkingen

- Vraag: U zegt dat er meer water in de Maas gaat komen, waar baseert u deze gegevens op?
Antwoord: Alle Waterschappen rekenen met een bepaald klimaat scenario. Klimaatverandering zorgt ervoor dat zowel de droge als natte periode extremer worden. In droge periode voert de rivier minder water af en ik natte periode voert de rivier juist meer water af. Voor waterkeringen kijken we naar de natte periodes. We krijgen in Nederland dus te maken met meer extremere situaties.
- Vraag: Kunt u tijdens de volgende bijeenkomst vertellen wat de invloed van stikstofdepositie op het project zou kunnen betekenen?
Antwoord: Bij het waterschap wordt daar intern momenteel veel over gesproken. Zodra we daar meer informatie over hebben, zullen wij dat delen. Of dat bij de volgende omgevingswerkgroep al is, is nu nog niet te zeggen.
- Reactie: Ik hoop dat u als waterschap meer gaat denken aan het belang van de bewoners in plaats van kosten.
Antwoord: Bij de uiteindelijke afweging wordt in hoofdlijnen naar zes aspecten gekeken, te weten: beschermingsniveau (bescherming van opstallen/woningen), rivierkunde, ruimtelijke kwaliteit, kosten, draagvlak en haalbaarheid.
- Vraag: Kunt u alle informatie delen met ons?
Antwoord: Het verslag en de presentatie worden op de website geplaatst. Het verslag wordt eveneens naar de genodigden van deze bijeenkomst gemaïld.

6. Afsluiting

Sandra sluit de vergadering af. Waterschap Limburg houdt de bewoners van Thorn-Wessem op de hoogte door middel van de digitale nieuwsbrief en informatie op de website: www.waterschaplimburg.nl. Via deze kanalen wordt het besluit van de minister over het behoud van het waterbergend gebied ook gecommuniceerd.